

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 maja 2021 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Agnieszka Stachurska

Protokolant: sekretarz sądowy Anna Bańcerowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 28 maja 2021 r. w Warszawie

sprawy H. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o przeliczenie emerytury

na skutek odwołania H. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

z dnia 30 września 2020 r. znak (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje H. J. prawo do przeliczenia emerytury z uwzględnieniem okresu zatrudnienia od 5 września 1990 r. do 30 czerwca 1991 r.,
2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. na rzecz H. J. kwotę 180,00 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

sędzia Agnieszka Stachurska

UZASADNIENIE

W dniu 13 listopada 2020r. H. J. złożyła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 30 września 2020r., znak (...), odmawiającej prawa do przeliczenia emerytury, wnosząc o jej zmianę poprzez ustalenie, że ma prawo do przeliczenia emerytury z uwzględnieniem okresu świadczenia pracy w Przedsiębiorstwie (...) sp. z o.o. od 5 września 1990r. do 30 czerwca 1991r.

Ubezpieczona zarzuciła organowi rentowemu, że niesłusznie obciążył ją konsekwencjami nieuiszczenia składek, w sytuacji gdy obowiązek ten obciążał pracodawcę, a ponadto nieuwzględnienie dowodów w postaci umowy o pracę, świadectwa pracy, wpisu w dowodzie osobistym i adnotacji o zatrudnieniu w legitymacji ubezpieczeniowej i w konsekwencji wadliwe ustalenie, że nie świadczyła pracy na rzecz Przedsiębiorstwa (...) sp. z o.o. od 5 września 1990r. do 30 czerwca 1991r. (odwołanie z dnia 10 listopada 2020r., k. 3 - 4 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 8 grudnia 2020r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., a uzasadniając swe stanowisko wskazał, że H. J. pobiera emeryturę przyznaną decyzją z 21 maja 2019r., obliczoną w oparciu o art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z funduszu ubezpieczeń społecznych oraz okresową emeryturę kapitałową. Zaskarżoną decyzją odmówiono ubezpieczonej prawa do przeliczenia emerytury, ponieważ pracodawca Przedsiębiorstwo (...) sp. z o.o.

nie figurował w kartotece płatników jako płatnik we wskazanym okresie, wobec czego nie można było potwierdzić, że ubezpieczona podlegała ubezpieczeniom społecznym. Organ rentowy podkreślił ponadto, że dokumenty złożone przez ubezpieczoną w toku postępowania administracyjnego, w tym informacja z Archiwum Dokumentacji Osobowej i Płacowej w M., nie były wystarczające do przyjęcia okresu od 5 września 1990r. do 30 czerwca 1991r. za udowodniony. Według organu rentowego na uwzględnienie nie zasługuje w szczególności świadectwo pracy, ponieważ wskazano w nim błędną datę urodzenia H. J. (odpowieź na odwołanie z dnia 8 grudnia 2020r., k. 24 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

H. J. w dniu 5 września 1990r. zawarła umowę o pracę z Przedsiębiorstwem (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ł. Oddział w W.. Na jej podstawie była zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku sprzedawca w sklepie mięsno-wędliniarskim w W. przy ul. (...). Umowa o pracę została rozwiązana z dniem 30 czerwca 1991r. na podstawie porozumienia stron. W tym czasie wraz z ubezpieczoną pracowała W. U., osoba o imieniu F., a także mąż ubezpieczonej, który nie podpisał ze spółką umowy. W związku z ustaniem zatrudnienia wystawiono H. J. świadectwo pracy, w którym omyłkowo została podana błędna data urodzenia – zamiast daty(...) wpisano datę(...) W trakcie trwania stosunku pracy ubezpieczona uzyskała w dowodzie osobistym oraz w legitymacji ubezpieczeniowej potwierdzenie zatrudnienia w ww. spółce (świadectwo pracy, k. 6 a.s., umowa o pracę z dnia 5 września 1990r., k. 7 a.s., legitymacja ubezpieczeniowa, k. 8 - 17 a.s., kopie dowodu osobistego, k. 18 – 23 a.s., zeznania świadka W. U., k. 41 a.s., zeznania ubezpieczonej, k. 41 verte a.s.).

W dniu 6 maja 2019 roku ubezpieczona złożyła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. wniosek o emeryturę. Decyzją z 21 maja 2019r., znak: (...), organ rentowy przyznał ubezpieczonej emeryturę od 20 maja 2019r., tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego, zaś wydaną tego samego dnia decyzją, znak: (...), ustalił wysokość okresowej emerytury kapitałowej (wniosek o emeryturę, k. 1 – 3 akt emerytalnych; decyzja z 21 maja 2019r., znak (...), k. 12 – 13 akt emerytalnych, decyzja z 21 maja 2019r., znak (...), k. 14 - 15 a.e.).

W dniu 23 września 2019r. H. J. wniosła o ponowne obliczenie emerytury z uwzględnieniem przeliczonego kapitału początkowego, załączając m.in. legitymację ubezpieczeniową z pieczęcią Przedsiębiorstwa (...) sp. z o.o. z 27 maja 1991r. oraz świadectwo pracy wystawione przez ww. pracodawcę (wniosek o ponowne obliczenie świadczenia emerytalno-rentowego, k. 24 akt emerytalnych; załączniki do wniosku, k. 25 - 36 akt emerytalnych). W dniu 15 listopada 2019r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. wydał decyzję o ponownym ustaleniu kapitału początkowego, znak: (...), w której nie uwzględnił okresu od 5 września 1990r. do 30 czerwca 1991r. z uwagi na brak numeru (...) Przedsiębiorstwa (...) i błędną datę urodzenia H. J. wskazaną w świadectwie pracy (decyzja z dnia 15 listopada 2019r., k. 35 akt kapitałowych). Następnie w decyzji z 26 listopada 2019r., znak: (...), organ rentowy dokonał przeliczenia emerytury ubezpieczonej, uwzględniając kapitał początkowy ponownie wyliczony w decyzji z 15 listopada 2019r. (decyzja z dnia 26 listopada 2019r., k. 39-40 akt emerytalnych).

W dniu 9 grudnia 2019r. ubezpieczona złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. kopię dowodu osobistego zawierającego adnotację o zatrudnieniu w P.W. (...) sp. z o.o. od 5 września 1990r. i zwolnieniu w dniu 30 czerwca 1991r. W dniu 13 grudnia 2019r. pracownik Zakładu poinformował ubezpieczoną telefonicznie, że w celu uwzględnienia okresu pracy u wskazanego pracodawcy należy dostarczyć (...) firmy lub dokumenty z archiwum, np. listę płac (kserokopia dowodu osobistego, k. 41-42 akt emerytalnych, notatka, k. 42 verte akt emerytalnych).

W dniu 19 maja 2020 roku H. J. ponownie wystąpiła do organu rentowego o obliczenie wysokości emerytury, dołączając do wniosku świadectwo pracy, umowę o pracę z 5 września 1990r. zawartą na czas nieokreślony oraz informację o nieodnalezieniu przechowawcy dokumentacji pracowniczej Przedsiębiorstwa (...) sp. z o.o. (wniosek z załącznikami, k. 48 - 56 akt emerytalnych).

Organ rentowy ustalił, że Przedsiębiorstwo (...) sp. z o.o. figuruje jako płatnik składek w wykazie ZUS od stycznia 1992 roku, nie udało się więc potwierdzić ubezpieczenia H. J. w okresie od 5 września 1990r. do 30 czerwca 1991r. (pismo, k. 60 akt emerytalnych). W związku z tym decyzją z 30 września 2020r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. odmówił H. J. prawa do przeliczenia emerytury z uwzględnieniem zatrudnienia w okresie

od 5 września 1990r. do 30 czerwca 1991r. w Przedsiębiorstwie (...) Sp. z o.o. (decyzja z dnia 30 września 2020r., k. 61 akt emerytalnych).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie powołanych dokumentów, które nie budziły wątpliwości co do ich wiarygodności. Wprawdzie w świadectwie pracy z 30 czerwca 1991r., w oparciu o które ZUS odmówił przeliczenia emerytury, wpisana została błędna data urodzenia H. J., ta okoliczność nie czyni jednak tego dokumentu niewiarygodnym i nie odbiera mu mocy dowodowej z powodów, które zostaną omówione w dalszej części.

Podstawę ustaleń faktycznych stanowiły również zeznania świadka W. U. oraz zeznania ubezpieczonej, którym Sąd dał wiarę, ponieważ są spójne, a poza tym ich treść odpowiada temu na co wskazują świadectwo pracy, legitymacja ubezpieczeniowa, umowa o pracę oraz wpisy w dowodzie osobistym ubezpieczonej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Organ rentowy odmawiając ubezpieczonej prawa do przeliczenia emerytury z uwzględnieniem okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) sp. z o.o. w okresie od 5 września 1990r. do 30 czerwca 1991r. powołał się na okoliczność, że ww. pracodawca nie figuruje w kartotekach ZUS jako płatnik składek we wskazanym okresie. Jeśli chodzi natomiast o dokumenty, które przedstawiła ubezpieczona, potwierdzające jej zatrudnienie we wskazanej spółce w wymienionym okresie, to organ rentowy powołał się na okoliczność błędnej daty urodzenia podanej w świadectwie pracy.

Odnosząc się do odmowy przeliczenia emerytury ubezpieczonej z uwagi na niefigurowanie Przedsiębiorstwa (...) sp. z o.o. w kartotekach płatników składek przed styczniem 1992r., wskazać należy, że brak zgłoszenia przez pracodawcę do ubezpieczenia społecznego i nieopłacenie za pracownika składek na to ubezpieczenie nie może skutkować nieuwzględnieniem takich okresów pracy. Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem prezentowanym w orzecznictwie, o kwalifikacji danego okresu zatrudnienia jako składkowego decyduje sam fakt wykonywania pracy, chociażby pracodawca nie odprowadził za ubezpieczonego składek na ubezpieczenie społeczne. Wynika to z tego, że przy ustalaniu prawa do świadczeń emerytalno-rentowych (w konsekwencji także przy ustaleniu kapitału początkowego) uwzględnia się okresy podlegania ubezpieczeniu, nawet bez składki, a pracownika nie można obciążać ujemnymi skutkami zaniedbań pracodawcy w zakresie opłacania składek (zob. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 11 maja 1994r., II UZP 5/94, również: wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 24 marca 1995r., II URN 7/95; z dnia 23 marca 1999r., II UKN 535/98; z dnia 14 marca 2006r., I UK 205/05; z dnia 6 kwietnia 2007r., II UK 185/06). Dla uznania okresu zatrudnienia wykonywanego przed wejściem w życie ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych za okres składkowy w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 2 i art. 6 ust. 2 tej ustawy, nie jest zatem wymagane wykazanie przez osobę ubiegającą się o emeryturę lub rentę opłacania przez pracodawcę składek na pracownicze ubezpieczenie społeczne (wyrok Sądu Najwyższego z 8 sierpnia 2017r., I UK 310/16).

Uwzględniając zaprezentowane poglądy judykatury, Sąd ocenił, że brak zgłoszenia H. J. do ubezpieczeń społecznych nie może być podstawą odmowy uznania okresu jej pracy w Przedsiębiorstwie (...) sp. z o.o. Powodem takiej odmowy nie mogła być również okoliczność wpisania błędnej daty urodzenia w świadectwie pracy przedstawionym przez ubezpieczoną, potwierdzającym okres jej zatrudnienia od 5 września 1990r. do 30 czerwca 1991r. W tym zakresie istotne jest to, że ubezpieczona, poza świadectwem pracy, przedstawiła inne dowody na okoliczność zatrudnienia w ww. okresie, w tym umowę o pracę z 5 września 1990r., która potwierdza podjęcie zatrudnienia w tej dacie. Wprawdzie w umowie o pracę, która została zawarta na czas nieokreślony nie ma daty zakończenia stosunku pracy, taka data wynika jednak z dowodu osobistego, w którym w przeszłości dokonywano adnotacji o zatrudnieniu. Takie adnotacje w dowodzie osobistym H. J. zamieściło również Przedsiębiorstwo (...) sp. z o.o., które potwierdziło datę przyjęcia do pracy – 5 września 1990r. oraz datę zwolnienia – 30 czerwca 1991r. Kolejnym dowodem, z którego wynika fakt zatrudnienia ubezpieczonej u ww. pracodawcy jest legitymacja ubezpieczeniowa. Co prawda w legitymacji w części, która zawiera poświadczenie o okresach zatrudnienia i zarobkach ubezpieczonego nie ma adnotacji o pracy w ww. spółce. Jednak w legitymacji w części, w której pracodawcy potwierdzali uprawnienia do świadczeń leczniczych, z datą 27 maja 1991r. dokonała wpisu osoba reprezentująca P.W. (...) sp. z o.o. Również świadek W. U., zatrudniona u tego samego pracodawcy, potwierdziła fakt pracy ubezpieczonej we wskazanej spółce. Wprawdzie nie pamiętała dokładnych dat,

ale samą okoliczność pracy H. J. na rzecz tego podmiotu potwierdziła. Ostatnim dowodem, w najpełniejszym zakresie oddającym zatrudnienie w spornym okresie, bo zawierającym wszystkie dane niezbędne do ustalenia m.in. okresu zatrudnienia, wymiaru czasu pracy, pracodawcy itp., jest świadectwo pracy. Dane w tym dokumencie zamieszczone związane ze stosunkiem pracy są zbieżne z tym co wynika z pozostałych omówionych dokumentów oraz zeznań świadka i ubezpieczonej. Jedynie data urodzenia H. J. jest wadliwa, na co wskazał ZUS. Odnosząc się do tej kwestii, należy zwrócić uwagę na kilka okoliczności. Po pierwsze, pozostałe dowody, tak z dokumentów, jak i osobowe – w sytuacji, gdyby wykluczyć świadectwo pracy – są i tak wystarczające, aby sporny okres zatrudnienia ubezpieczonej uwzględnić. Po drugie, data urodzenia nie jest jedyną daną osobową pozwalającą na identyfikację konkretnej osoby. Jeśli ta data, tak jak w analizowanym przypadku jest błędna, to aby zidentyfikować tego, kogo dokument dotyczy, trzeba uwzględnić, porównać inne dane osobowe jak adres, imiona rodziców bądź jednego z nich itp. W świadectwie pracy z 30 czerwca 1991r. nie ma wskazanego adresu zamieszkania H. J., podane jest jednak imię ojca, które jest tożsame z imieniem, jakie nosił ojciec ubezpieczonej. Po trzecie, błąd w dacie urodzenia nie polega na tym, że wpisano dzień, miesiąc czy rok urodzin, które byłyby zupełnie rozbieżne z rzeczywistymi danymi (np. zamiast 12 dnia - 23 dzień, czy zamiast roku 1959 – rok 1963 itd.). W dacie urodzenia ubezpieczonej, która co do roku i miesiąca jest zgodna z rzeczywistością, nie dodano jedynie cyfry 0 po cyfrze 2. To wskazuje na omyłkę, ludzki błąd, który został popełniony przez osobę wystawiającą dokument. O takim właśnie błędzie może świadczyć okoliczność, że P.W. (...) sp. o.o. to nie był jedyny pracodawca, który tego rodzaju błąd popełnił. Również w świadectwie pracy z 30 sierpnia 1990r. (k. 4 akt kapitałowych) podano taką właśnie datę urodzenia ubezpieczonej – 2 maja 1959r.

Mając na względzie powołane okoliczności, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. poprzez przyznanie H. J. prawa do przeliczenia emerytury z uwzględnieniem okresu zatrudnienia od 5 września 1990r. do 30 czerwca 1991r.

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd Okręgowy orzekł mając na względzie zasadę odpowiedzialności za wynik procesu określoną w art. 98 § 1 i 2 k.p.c. Ich wysokość została ustalona zgodnie z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015r. poz. 1800).